

blev forhøjet fra 500 Kr. til 1,500 Kr. I sit Andragende havde Foreningen opgivet som nærmeste Hovedopgave for Foreningen det Samarbejde, som Foreningen havde med Dansk Boghandlerforening, og som vedrørte den af Dansk Boghandlerforening ydede Rabat til Bogsamlinger. Det er imidlertid blevet Ministeriet bekendt, at den Form, hvorunder denne Rabat tidligere har været ydet, nemlig, at man krævede, at de, der fik den, var Medlemmer af Foreningen „Danmarks Folkebogsamlinger“, vilde blive ændret fra 1. April 1918. Det er under Overvejelse i Boghandlerforeningen at faa nye Regler for denne Rabat, Regler, som skulde gaa ud paa, at Rabatten ydes direkte til samtlige Folke- og Børnebogsamlinger, som er her i Landet, og som bliver erklæret for statsunderstøttede af Statens Bogsamlingskomité. Men dermed bortfaldt jo dette Samarbejde imellem Foreningen „Danmarks Folkebogsamlinger“ og Boghandlerforeningen, og dermed vilde ogsaa være bortfaldet en af de Hovedopgaver, som Foreningen „Danmarks Folkebogsamlinger“ i sit Andragende angives at have. Ministeriet mente da, at man saa kunde ansætte Forhøjelsen til 500 Kr., altsaa fordoble det hidtidige Tilskud fra 500 Kr. til 1,000 Kr. Men jeg vil med det samme gøre det ærede Medlem opmærksom paa, hvad maaske kunde være undgaaet hans Opmærksomhed i det vildsomme Budget, som Undervisningsministeriets Budget maa siges at være — vel et af de vanskeligste paa Finansloven at finde Rede i —, at der med Hensyn til de Tilskud, der ydes „Danmarks Folkebogsamlinger“, er sket en Ompostering paa Budgettet. Foreningen „Danmarks Folkebogsamlinger“ har nemlig tidligere faaet en Bevilling paa 400 Kr. til dens Udgivelse af Bogsamlingsbladet, og disse 400 Kr. blev ydet Foreningen paa Bogsamlingskomiteens Budget. Man har ment, at det var urigtigt, og Ministeriet har derfor ført disse 400 Kr. over til den Konto, det har til ekstraordinære Understøttelser for Videnskab og lignende, den Konto, der under Konto IX. B. hedder 2. a.: Tidsskrifter og Selskaber. Der er disse 400 Kr. opført, som altsaa fremdeles paa den Maade vil tilfalde Foreningen „Danmarks Folkebogsamlinger“.

Naar jeg derefter vender mig til de egentlige Hovedspørgsmaal, har det jo i Aar som i de foregaaende Aar ved Finanslovbehandlingen vist sig, at deres Tal nærmest er legio; og det kommer sikkert ikke alene af, at der i denne Sal vistnok

er en stor og velbegrunnet Interesse for Skolespørgsmaal, men det kommer sikkert ogsaa af, at disse Spørgsmaal, saaledes som vort Skolevæsen for Tiden er ordnet — og det gælder Skolevæsenet i alle sine Grene, baade Folkeskolevæsenet, de højere Almenskoler og de frie eller private Skoler —, i allerhøjeste Grad trænger til en virkelig grundig Revision og en endelig fornuftig Ordning, da Forholdene fra tidligere Tider har forandret sig saa meget. I Folkeskolen lever vi endnu paa en Anordning fra 1814, som, bortset fra dens store Fortrinlighed, dog i højeste Grad kunde trænge til at blive ændret, at blive suppleret paa meget vidtgaaende Maade. Det samme gælder med Hensyn til den Uro, der findes baade vedrørende de højere Almenskoler og de private, frie Skoler, at der trænges i allerhøjeste Grad til, at der bliver gjort et virkelig stort, indgribende Arbejde til Omordning af disse Forhold. Jeg har jo hvert Aar fremhævet, at det var uhyre vanskeligt for en Minister og hans Administration at gøre noget saadant rent administrativt. Det er vanskeligt at udforme tilstrækkelig grundig forberedte og eftergaaede Lovforslag, og det vil ogsaa være vanskeligt under Behandlingen i Rigsdagen, naar de interesserede Parter ikke i Forvejen har faaet Lejlighed til at udtale sig om Spørgsmaalene. Det var derfor, jeg med saa stor Glæde greb den Tanke, som kom frem under et Samraad i Fjor med det ærede Finansudvalg, at der skulde forsøges nedsat en Kommission, som skulde tage hele vort Skolevæsen under Overvejelse og fremkomme med Forslag til en Ændring, en Nydannelse deraf. Det var næsten enstemmigt ønsket i Finansudvalget, og Ordføreren for Socialdemokratiet, Formanden for Finansudvalget, udtalte dette Ønske meget stærkt under Behandlingen i Salen. Tanken blev imidlertid kritiseret fra anden Side. Et æret Medlem, Ordføreren for Venstre, var i og for sig ikke imod en saadan Overvejelse, men ansaa det for urigtigt at nedsætte en enkelt Kommission; han mente, man burde nedsætte flere Kommissioner, eventuelt følgende efter hinanden, saa at man tog de enkelte Spørgsmaal under Overvejelse i Rækkefølge. Et andet Medlem af Venstre mente, at man under de nuværende Forhold burde udsætte Spørgsmaalets Afgørelse; det vilde være rimeligt at lade hele Sagen bero, til der havde været afholdt Valg efter den nye Grundlov, saa at ogsaa Kvinderne kunde være med til at tage Sagen